

13 ส.ค. 2538

ผลการป้องกันการสูญเสียความร้อนวิธีต่างๆ ต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของผู้ป่วย
ที่ได้รับการผ่าตัด

THE EFFECT OF VARIOUS BODY HEAT LOSS CONTROL METHODS
DURING OPERATIVE PROCEDURES ON SURGICALS PATIENTS

เล่มนี้จัดทำขึ้น
จาก
"มีพรศักดิ์ กนกนที" ม.มหิดล

เบญจมาศ ปรีชาคุณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2537

ISBN 974-589-990-8

สงวนลิขสิทธิ์

Copyright by Mahidol University

34350

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลการป้องกันการสูญเสียความร้อนวิธีต่างๆ ต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด
ผู้วิจัย	เบญจมาศ ปรีชาคุณ
ปริญญา	พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	สัมพันธ์ วิทยุธีระนันท์น วท.บ. (เกียรตินิยม) M.S. พทุฒิพรรณิ กรกิจโกศาทร พ.บ. สุวิมล กิมปี ว.ท.บ., ค.ฉ.
วันที่สำเร็จการศึกษา	29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2537

บทคัดย่อ

ภาวะอุณหภูมิกายต่ำที่เกิดขึ้นในระหว่างผ่าตัดและระยะหลังผ่าตัด เป็นภาวะแทรกซ้อนอันหนึ่งที่พบได้เสมอในผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัด ซึ่งมีผลทำให้เกิดภาวะหัวใจเต้นผิดปกติ และภาวะหนาวสั่น เป็นต้น

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการป้องกันการสูญเสียความร้อนวิธีต่างๆ ต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดไตและท่อไต โดยได้รับทราบระดับความรู้สึกทั่วร่างกาย ที่ห้องผ่าตัดระบบทางเดินปัสสาวะโรงพยาบาลศิริราช จำนวน 45 ราย การเลือกกลุ่มตัวอย่างเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม, กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 15 ราย โดยการสุ่มด้วยวิธีจับฉลาก กลุ่มควบคุม ก เป็นกลุ่มที่ได้รับการห่มผ้าปกติก่อนผ่าตัด กลุ่มทดลอง ข เป็นกลุ่มที่ได้รับการห่มผ้าปกติก่อนผ่าตัดร่วมกับการสวมถุงมือถุงเท้า ส่วนกลุ่มทดลอง ค เป็นกลุ่มที่ได้รับการห่มผ้าปกติก่อนผ่าตัดร่วมกับการสวมถุงมือถุงเท้าและการวางผ้าห่มไฟฟ้า และทำการตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายในระหว่างผ่าตัดที่เวลา เมื่อเริ่มผ่าตัดและทุก 15 นาที จนถึงสิ้นสุดการผ่าตัดและขณะอยู่ในห้องพักฟื้นเมื่อแรกรับและทุก 30 นาที เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ตามลำดับ โดยใช้เครื่องวัดอุณหภูมิร่างกายทางช่องหู พร้อมทั้งสังเกตการเกิดภาวะหนาวสั่นในระยะพักฟื้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอุณหภูมิร่างกายในระบะผ่าตัดและขณะอยู่ในห้องพักฟื้น แล้วนำค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิที่ลดลงจากเมื่อเริ่มผ่าตัด ในระบะผ่าตัดและขณะอยู่ในห้องพักฟื้นของทั้ง 3 กลุ่มตัวอย่าง มาเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคู่ โดยวิธีการทดสอบของนิวแมน-เคอลส์ ได้ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ในระบะผ่าตัดที่เวลา 15 และ 30 นาที กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีอุณหภูมิร่างกายลดลงจากเมื่อเริ่มผ่าตัด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > .05$) แต่ในหน้าที่ 45 และ 60 ผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการห่มผ้าปกติร่วมกับการสวมถุงมือถุงเท้าและ กลุ่มที่ได้รับการห่มผ้าปกติร่วมกับการสวมถุงมือถุงเท้าและการวางผ้าห่มไฟฟ้า มีอุณหภูมิร่างกายลดลงจากเมื่อเริ่มผ่าตัดน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการห่มผ้าปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ขณะอยู่ในห้องพักฟื้นที่เวลาแรกรับ 30 และ 60 นาที ผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการห่มผ้าปกติร่วมกับการสวมถุงมือถุงเท้าและการวางผ้าห่มไฟฟ้า มีอุณหภูมิร่างกายลดลงจากเมื่อเริ่มผ่าตัดน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการห่มผ้าปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$)

จากการศึกษารังนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า การป้องกันการสูญเสียความร้อนแก่ผู้ป่วยในระบะผ่าตัดโดยการสวมถุงมือถุงเท้า และการวางผ้าห่มไฟฟ้า เป็นวิธีที่ช่วยป้องกันภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำในระบะผ่าตัดได้เป็นอย่างดี

and every 15 minute interval up to 1 hour. After surgery the patients were continued to record temperature every 30 minute intervals up to 2 hours in the recovery room. The clinical shivering was closely observed throughout the recovery period.

The data was analysed by ANOVA c Newman Keuls : p less than 0.05 was considered statistically significant.

The study demonstrated that the intraoperative temperature of patients in all groups appeared to decrease significantly at the 15th and 30th minute intervals. However, the temperature of patients in group A continued to decrease significantly at the 45th and 60th minute intervals.

In the recovery room patients in group C showed a less decrease in temperature significantly at the 30th and 60th minute intervals.

We concluded that the use of long sleeves gloves and long legging together with electrical blankets should be a desirable method to prevent intraoperative hypothermia.